

68 . Chiselet | Comuna: Chiselet | Județ: Călărași | Punct: Măgura Fundeanca / Fundu Chiselet | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 101831.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Preistorie, Eneolitic, Eneolitic mijlociu, Eneolitic târziu

Tipuri sit: locuire, descoperire izolată

Autori: Cătălin Lazăr, Mihaela Iacob, Cristina Covătaru, Bogdan Manea, Adrian Șerbănescu, Andreea Toma, Cristian Roth, Marian Voicu, Vlad Ioan, Ana Garcia-Vazquez, Ionela Opreș, Aurelien Tafani, Petra Coman, Adelina Darie, Vasile Opreș, Cosmin Dan Pîrvulescu, Theodor Ignat, Adrian Bălășescu, Mihaela Golea, Andreea Parnic, Carol Căpiță, Mihai Florea, Monica Mărgărit, Theodor Zavalaș, Mădălina Dimache, Cornelis Stal, Robert Hofmann, Johannes Muller, Mila Shatino, Stefan Dreibrodt, Wolfgang Rabbel, Wiebke Kirleis

Instituții: Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de cercetare al Universității București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea de Vest, Timișoara, Muzeul Civilizației Gumelnița, Oltenița, Muzeul Civilizației Gumelnița, Oltenița, HoGent, Belgia, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel

Nr. autorizație: 102

Data autorizației: 2022-03-18

Raport de cercetare arheologică de la Chiselet, jud. Călărași Punct: Măgura Fundeanca / Fundu Chiselet, Sectorul Tell

Raport

În zona așezării tell din punctul Fundu Chiselet, aparținând culturii Gumelnița, pe baza prospecțiunilor non-intruzive (ERT, GPR, magnetometrie, seismice) și carotajelor geomorfologice realizate aici, în 2021, s-a decis deschiderea unei cercetări extensive în acest sit. Una dintre informațiile cele mai interesante legate de acest sit, obținute în 2021, este legată de stratigrafia antropică a tell-ului de la Chiselet, care era de cca. 9 m (deci cu peste 5 m mai mare decât se știa din investigațiile anterioare interbelice ale Hortensiei Dumitrescu).

În campania 2022 s-a procedat la împărțirea virtuală a suprafeței tell-ului, în sectoare de 10x10 m, notate numeric. S-au deschis 3 sectoare (S3, S5 și S7) în zona centrală, în limita intervenției non-autorizate din perioada comunistă. În S3 și în S5 au fost identificate o serie de secțiuni rectangulare (2x1 m), care aveau în bază lemn, fiind vorba probabil de sondajele Hortensiei Dumitrescu sau gropi moderne ale unor stâlpi de electricitate din perioada comunistă.

În toate cele trei sectoare investigate în campania 2022 s-a identificat un nivel de abandon al așezării („closer”) ce consta într-un strat de vase sparte pe loc, în asociere cu piese de silex, râșnițe, piese miniaturale, pietre, bucăți de chirpici, oase de animale și scoici. Se remarcă numărul mare de resturi ihtiologice și malacologice. După modul de distribuție al vaselor sparte pe loc din acest „closer”, dar și a modului de fragmentare, se pot identifica cel puțin două momente de aruncare a recipientelor ceramice. Ceramica aparține culturii Gumelnița, la fel ca și restul materialelor arheologice, dar se remarcă și fragmente ceramice Cernavoda I asociate acestor vase gumelnițene.

<u>Dunărea și Valea Mostiștei</u>

În vederea completării setului de date geo-spațiale deținute pentru valea Mostiștei, în campania 2022 s-a procedat la o serie de scanări Lidar. Cum de la începutul anului, ICUB este capabil să implementeze propria combinație UAV/ALS, demersul respectiv a fost unul facil. Componenta principală a sistemului nou obținut este drona Quantum Trinity F90+. În plus, sistemul conține o stație de referință pentru poziționarea sistemului global de navigație prin satelit (GNSS) cinematică post-procesare (PPK) și o stație de control pentru planificarea și monitorizarea zborului. UAV este o platformă verticală de decolare și aterizare (VTOL) cu un timp operațional de peste 90 de minute, o viteză maximă la sol de 17 m/s și o altitudine maximă de 3500 m MSL. Platforma are capacitatea de a transporta diferite tipuri de încărcături utile, care sunt oferite ca module diferite. Printre altele, pentru acest sistem este disponibil un modul de scanare cu laser aeropurtat. Acest modul este un senzor Qube 240 ALS. Conform specificațiilor, sistemul poate capta nori de puncte cu o viteză de 240k puncte pe secundă, având o precizie între 1,8 și 2,5 cm și o precizie mai mică de 3,0 cm la o altitudine de 140 m deasupra nivelului solului (AGL). Densitatea punctului și precizia se vor reduce în mod evident în funcție de viteza la sol și altitudinea de zbor.

În cadrul lucrărilor arheologice de teren din Bazinul Mostiștei și Valea Dunării, multe situri au fost înregistrate folosind modelare 3D pe bază de imagini aeriene în anii anteriori, cum ar fi Sultana Malu Roșu, Gumelnița, Ulmeni, Spanțov, Șeinoiu, Măriuța și așa mai departe. De menționat că două suprafețe relativ mari au fost acoperite în campania precedentă din vara anului 2021. În Sultana, a fost generată o actualizare a modelului de ansamblu 2018 pentru întregul platou care conține așezarea tell, așezarea plată și acropola. Zborul a rezultat într-o serie de fotografii cu un GSD de 2,5 cm, care este și rezoluția ortofotografiei finale. Aceste date nu numai că permit documentarea lucrărilor arheologice de teren care au avut loc în timpul campaniei, dar vor fi incluse și în seria temporală inițiată în 2018 și continuată până în 2022, pentru a investiga amploarea proceselor de eroziune a falezei.

O altă contribuție semnificativă la proiect se referă la cartografierea zonei din jurul așezărilor Chiselet tell din valea Dunării. Un zbor ALS a fost organizat pentru a acoperi o suprafață mare de aproximativ 1600 x 2550 m cu o densitate de puncte de 94 puncte/m². Rezultatul este convertit într-un DEM rasterizat cu o rezoluție de 25 cm. O umbră de deal a acestui DEM este acoperită și de senzorul multispectral, care a permis calculul compozitelor de culori adevărate și false, așa cum s-a discutat mai devreme. Atât harta de umbra dealului, cât și compozitul de culori false acoperă planul de la est al așezării și dezvăluie câteva canale vechi de râu care erau prezente în zonă înainte de cultivarea sistematică în secolul trecut. Astfel, aceste date sunt folosite pentru a pune situl arheologic într-un context spațial și istoric mai larg, ceea ce va fi de ajutor pentru cercetările viitoare. Pentru transparență și susținerea conceptului de open acces a fost dezvoltat un site web pentru a facilita acest schimb de date, care poate fi accesat prin <https://geo.hogent.be/sultana>.

Informații suplimentare online

[Raportul 6966 din cronica.cimec.ro](https://cimec.ro/cronica/6966)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://cimec.ro/harta/)
